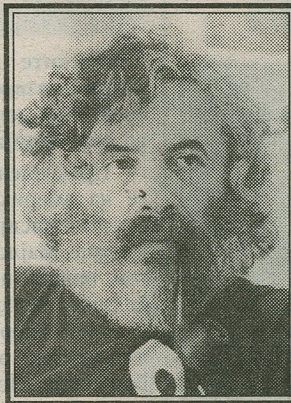

КОЛУМНА

СВАДБА

**БЛАГОЈА РИСТЕСКИ
ПЛАТНАР**

Се собрале ми се набрале илје-милје сватоштински и тоа се одбрани сечикеси, дудулии, ашлаци и ајдучишта, па ошкано добро вином се наложиле, се бокладисале, го испоганиле музејот поганите. А таму, како што знаеш, од најдобрите, со дикаш исцелените сликари и зографи други, со бои меки офарбана, ти е душата од народот засолнета за да се сочува, за да се памети и да ја има за винаги... Не ќе помине ниту време меѓу две божји замижувања, а тиа од манастирите кафе-шантани ќе направат саде за курварана и други назлами што ќе им служат.

Е, нема што, навистина сме стока, марва обична, тревојади, преживари, копitari и папкари, кљусиња доклинкани, волиња чули, атој штроени, биволчиња виени и се некои на кои грев да ти е да им се опулиш! Овде некам одвет давање, приговори не признавам, ни оправдувања и други мурдарлаци... Уступи се да докажам, комши: Еми да не сме такви протурени, како в тил свекнати, та на сите четири клекнати и натртени, напучени, да декшаваш, зарем ќе ги оставиме кој како стаса да ни го бабалдисува, забиберува, да не опчоганува со тоа чиралакот до слабини, во длабини на нашето благоутробие... Ајде кажи, гукни де... А ние што, се си траеме, оти знаеме, голем наук од историјата беше да сме зеле, мудрост за приказ, дека: Ако некого го сетиш на тртникот да ти работи немој да мрдаш, барем насладата да не му ја зголемиш, барем тоа, за друго и не ти делиле. Што зарем не е така? Види мајката! Еве, да речеме, последниве педесетина години, да не одиме понатака низ повеста наша национална, оти таму, безбили, значи последниве педесетина години на два пати, ако не и фазла, многу фазла, ги оставаме решме да не направат, ситен вез, дупка до дупка. Прво другарите кога слегаа од планина, кој од планина кој од под Јорганпланина, непопарени не искубаа, ни перце празво не ни оставија. Се што беше да сме спестиле: куќи и покуќини, некоја ока златце и нешто накит за таврење на женине, сето ни го лагнаа, го потоморија, го национализираа и експроприраа како што не бајбуткаа. Згора на тоа и котек до посер ни удрија и в зандани не турија за да им кажеме каде азното го криеме, за црното од под ноктите, ете и тоа да ни

го земат алавите... Е што, да не не беше така, што туку муцкаш?... Де до ми Ордан, колку за пример, шест месеци утро-вечер цигер модар го скапувале, оти некој беше да им потшепнал дека уште две канти за сирење злато, во восок потопено, негде има засолнето. А тој маж намузлија, во еснафот баздригански прв плус диригент, иако наглув, на хорот од Стара Црква, по некоја година, не од жал по златото, ами од срам од дајакот, беше некоја катара да го фатила та откорнала. Баба ми, кога за тоа ќе прикажуваше, по некоја солза, чинеше, пушти. Не толку по деда ми, по тој намкор и прек беруќник, туку по себе си, по таа красавица каква не се памети да ја било, ниту се чека да ќе ја биди. Кога на мажаси ручек му носела, деветтабани и едно коковче јариче опечено, мајсторите патот и метеле, чираците скути и крепеле, а калфите, кај ќе стапни, земнија целивале. Ете за тоа поплакуваше Јованка за тиа три-четири години рајат живот. А не за она допосле, по војната кога морала дома да се затво-

ри за да не допушти некој жвалав и килав око на неа да фрли, па и рака да пушти, оти му се може, оти сила бога не моли. Не туку ми клепај како зајак пукан, не туку дткај, не прави се недоветен. Зарем не паметиш: Најдолните некогаш што беа, по револуцијата ни ги грбачеа најраните, која ќе им се бендиса, неа чинеа нагиснија...

Сега е дабетер, да си ја кажеме правината. Дибидус не одлостија, мајката ни ја тракаа. Тие некогашните уште имаа и исав, не приграбија се за себе, по нешто ни оставија, додуша ситно, ама сепак го грвелкавме некако животецот. Оти знаеа тие, силниците бивши: ако на народот се му доземеш, за тебе ништо не ќе остане. Овие кокошкари ниту таа проста вистина не ја знаат. Како што тргнале, ќе видиш, ќе почнат и низ дома да ни шуркаат и откако и од таму се ќе доприберат, дури и гаќите посрани, ќе пофатат и душите да ни ги земат. Нашите кривки и напатени души во кои, како во килер небесен, во света мусандра, го чуваме единственото благо што ни преостана: добрината. А внатре неа и милоста, бесконечното трпение и за

секое зло рабење проштение... Зарем не гледаш комши, душо праведна, зарем не гледаш дека кон натака работите се гочат... Пред некој ден в музеј свадба правеле. Се собрале ми се набрале илје-милје сватоштини и тоа се одбрани сечикеси, дудулии, ашлаци и ајдучишта, па откако добро вином се наложиле, се бокладисале, го испоганиле музејот поганите. А таму, како што знаеш, од најдобрите, со дикаш исцелените сликари и зографи други, со бои меки офарбана, ти е душата од народот засолнета за да се сочува, за да се памети и да ја има за винаги... Не ќе помине ниту време меѓу две божји замижувања, а тиа од манастирите кафе-шантани ќе направат саде за курварана и други назлами што ќе им служат. Кога во Музејот на современа ликовна уметност се оптучија за да си се гоштеваат со нашите души, тогаш кој ден, кој саат и в цркви ќе ни кондисаат за сунет-свадби да дудисаат... Е, ај ќе видиш, тебе лага мене вистина... Та затоа ти велам: добичина сме ти ние, како стокана рогата глас не пуштаме, ни оф, ни леле, макар троа да зајачиме за колку да се чуе, тормозата не докрепина да не помине без ништо. За преврат поопшти се гледа оти чаре немаме...

Си лафеа така, ден изден, комшиите во мутлите напикани, зад вратите тешким тучом замандалени, си шепотеа тивкичко, се потивко, да не би некој да ги чуе, та да узнае што муабетат, оти, се рекло: гаволот ни ора ни копа.

А Господ, сполај му нему, беше да кренал раце од нас. За Севишниот, од луѓе грамотни, се прикажува дека ти бил пастир, ама што никој не чул оти и говедар бил.